

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an	150 Lei
Pe jumătate	75 Lei
Pe un sfert	40 Lei
în străinătate	400 Lei

Inscrișă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Malor
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME
conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

Ceva ce nu se poate

O scrisoare a unui cititor al nostru, în legătură cu articolul
„Școală fără religie“

— Ne scrie un cititor plugar. Unul din
cei plugari necăjiți, cari trudesc din greu de-a
supra pământului, pentru a scoate din el pâinea
de toate zilele.

Ne scrie cuminte și chibzuit, fără grabă,
cum este în firea lui să le facă
scuze cu rost și bună cumpăneală. A aflat și
el din gazeta de noua școală pe care o pregă-
tesc tineretul acela cari cârmulesc soarta
școlii.

„Domnule Director, — scrie acest cititor —
mă lertați că mai viu și eu să vă fac necaz
cu scrisoarea mea, pe lângă multul necaz, pe
care bine știu că îl aveți cu redactarea foil.

Am citit și eu articolul „Școală fără re-
ligie“ și îndrăznesc ca, după ceea ce ne-ați
scris nouă plugarilor, să-mi spun părerea.
Sunt un biet plugar necăjit și știu că răspun-
sabil meu nu înseamnă mult în cumpăna jude-
cării aceluia cari au în mână frânele cârmuirii
și cari hotărăsc cum cred de bine de viața și
de bunul nostru.

Acuma sunt bătrân și pot să zic că am trăit
sub tot felul de legi și cârmuri, după cum era
 vremea și după cum erau și oamenii cari le
faceau.

În cei 22 de ani, în cari ne-a învrednicit bunul
Dumnezeu să fim toți Români într-o țară, ni-
s-au adus o mulțime de legi. Unele mai bune,
alte mai puțin bune, unele cu rod; altele cari
au rămas numai literă moartă pe hârtie, ori au
marit deabinețea odată cu guvernul care le-a
făcut. S-au făcut și s-au putut multe în acești
22 de ani.

Un lucru spun însă că nu se poate și ca
mine spun mulți plugari din satele noastre și
vor spune-o dacă vor fi întrebați și plugarii
din alte sate.

Nu se poate ca într-o țară creștină, într-o
țară în care se spune că nu se face nimic fără
Dumnezeu, să vină chiar cârmuitorii și să
scoată religia din școală, să-l scoată pe Dum-
nezeu din învățătura cărții.

Sunt un biet plugar necăjit. Carte multă
nu știu. Mănile mele sunt îngroșate de coarnele
plugului, de furcă și de sapă. Știu însă și eu
cât, că o reformă înseamnă o schimbare în
ceva. Se reformează un lucru atunci, când n'a
mai rămas roadele așteptate sau a adus chiar
rău. Dacă însă învățământul de până acum
a fost bun, dacă școlarii au învățat tot mai
puțin carte și s-au ținut mai mult de prostii,
atunci nu religia este de vină. Dacă tinerii

leșți de pe băncile școlii au știut orice, numai
carte nu, apoi nu învățătura religiei este vi-
novată.

Eu știu că învățătura religiei ni-se dă
pentru a ne face mai buni. Așa s'a făcut și
așa se face în sat la noi și cred că tot așa se
va face și în școlle cu învățătura mai înaltă
în gimnaziile și licee. Atunci dar cum este o pledecă
religia în învățătura elevilor? Oare sunt de vină
poruncile dumnezeiești, porunca iubirii și a ler-
tării deaproapelui, pentru că un tânăr student
și-a omorât amândoi părinții? Și oare sunt de
vină învățăturile din biblie, catehismul și tot
ce va spune profesorul la religie, pentru că șco-
larul au pus mâna mai bucuros pe țigări, beu-
turi și revolver decât pe carte?

Eu cu mintea mea, așa cum o am de plu-
gar și om fără multă învățatură, socotesc că
nu. Și cred că și domnii dela minister socotesc
tot așa.

Dacă acel domn vreau cu adevărat să
reformeze învățământul, dacă vreau ca în școlle
să aibă elevi mai buni, mai luminați, mai cin-
stitori al trecutului, al legii și al credinței,
atunci încerce pe alte căi.

Să nu scoată însă religia din școală. Răul
este în altă parte. Unde? — Nu știu. Domnii de
sus, cari vreau să vindece școala noastră de
beteșugul de care suferă, pot afla mai ușor.
Sunt destul de învățați și de luminați pentru că
s'o poată face.

Eu știu însă un singur lucru, că nu se poate
credința fără învățătura religiei. Nu se pot
face elevii mai credincioși, dacă nu este cine
să-i învețe ce trebuie să creadă și să facă.
Iată ceva ce nu se poate niciodată: credința
și dragostea de Dumnezeu fără de cunoașterea
învățăturilor de credință, fără de cunoașterea
lui Dumnezeu.

Școlarii de mai demult au învățat mai
multă religie, dar au învățat și mai multă carte.
Pe vremea mea din sat erau doi-trei la școlle mari
din oraș. Când veniau acasă, se purtau ca niște
fete mari. Duminecele și sărbătorile cântau în
stradă cu diacul și nu se pomenea ca serile
să bată crășmele și șezătorile.

Azi sunt cu mult mai mulți. La biserică
nu merg cu săptămânile să se închine și să se
roage. Îi plin însă satul de isprăvile pe cari
le fac domniile lor pe la crășme și prin șeză-
tori. Se țin scalu de fetele și nevestele oame-
nilor, de mai mare rușinea. Aud că acum au

învățat mai puțină religie decât cel de demult.
De ce nu sunt dar mai buni și mai cumiți?

Eu cred însă că nu religia este vinovată. Nu
este de vină învățătura Mântuitorului pentru că
școlarii sunt așa.

Vânt strein și netrebnic adus de pe alte
meleaguri a răsuflat și în școlle noastre, în
suferințele școlarilor noștri și de aceea am ajuns
unde am ajuns. Dacă vrem să ajungem și mai
rău, n'avem decât să scoatem religia și pe Dum-
nezeu din școlle.

Bătăta Lui ne-ar lovi atunci și mai tare
Al Domniei Voastre cititor credincios, Ilie
Secășanu". —

Scrisoarea de mai sus am dat-o în între-
gime, așa cum ne-a venit din mâna cititorului
nostru, pentru a se vedea ce spun și ce cred
țărarii noștri despre noua lege școlară, care se
pregătește acum.

100 ani dela hirotonirea întru preot a Sf. Ioan Bosco

— 1841 — 5 Iunie — 1941 —

În ziua de 5 Iunie 1941 se împlinesc 100
ani de când tânărul teolog italian Ioan Bosco
a fost sfințit preot. Lumea catolică va sărbători
această zi cu tot fastul cuvenit și va da mărire
lui Dumnezeu pentru darul neprețuit revărsat
asupra tânărului Ioan Bosco, care a devenit
unul dintre cei mai mari sfinți ai bisericii.

S'a născut la 16 August 1815, în satul
Castelnovo în Italia, din părinții Francisc Bosco
și Margareta Occhina, oameni simpli, dar creș-
tini și iubitori de Dumnezeu. La doi ani ră-
mâne orfan de tată, are însă norocul de a avea
o mamă sfântă, care nu dorea altceva, decât ca
bunul Dumnezeu să-i ajute să-și crească tânăra
odrasă și apoi Isus să-i sădească în suflet
chemarea să se facă preot. Când mama sa Mar-
gareta îi vorbea despre preoție, acest copil pă-
rea cu totul schimbat, simțea toate bucuriile
pe cari Cristos le dă unui tânăr ce se apropie
de preoție.

De fapt, după studiile gimnaziale și liceale,
în 1835 intră în Seminarul Teologic din Cheri
unde se pregătește cu multă seriozitate, până
când, în ziua de 5 Iunie 1841, este sfințit preot
în aceea zi mama sa i-a adresat următoarele
cuvinte:

„Dragul meu Ionel, ești preot, slujești
sf. Liturgie, de aici înainte ești mai aproape
de Isus Cristos. Amintește-ți însă că a sluji Li-
turgia înseamnă a începe să suferi. Nu vei ob-
serva îndată, dar încetul cu încetul te vei con-
vinge că mama ta și-a spus adevărul. Sunt si-
gură că în fiecare zi, te vei ruga pentru mine,
fie că vreau să trăiesc, fie că vreau să mor. Și aceasta

mi-e deajuns. Tu gândește-te numai la mântuirea sufletelor și să n'ai nici o grijă de mine".

Cuvintele acestea Ioan Bosco le-a păstrat în inimă cu sfințenie toată viața, și nici n'a căutat altceva decât mântuirea sufletelor. A fost preotul tuturor, dar în special a fost preotul și prietenul tinerilor. De aceea a și întemeiat o Congregație religioasă pentru tinerii dornici de desăvârșire. Această Congregație este cunoscută sub numele de Congregația Călugărilor Salesienilor, pentru că a avut de patron pe sf. Francisc de Sales. Preotul Ioan Bosco a devenit cel mai bun educator, formator de suflete; era prieten atât cu cei amărâți cât și cu cei puternici. Papa Pius IX îl considera ca cel mai sfânt preot din Italia și-l cerea de multe ori sfaturi în conducerea bisericii.

Poporul alerga la el ca la izvorul tuturor tămăduirilor și, cu ajutorul lui Isus, a tămăduit pe mulți atât de boalele trupesti cât și de boalele sufletesti, și-a jertfit toate puterile pentru mântuirea sufletelor așa după cum îl sfătuse sfânta sa mamă Margareta. Iar în 31 Iunie 1888 trece la cele veșnice ca să-și primească răsplata, care n'a întârziat, căci în anul 1934 la Paști Papa Pius XI înconjurat de sute de mii de credincioși l-a declarat de sfânt în biserica Sf. Petru din Roma.

Iată pentru ce împlinirea alor 100 ani dela sfințirea de preot a lui Ioan Bosco e așa de importantă. A fost un preot care tot timpul vieții sale a prezentat pe Isus în lume. De aceea, în ziua de 5 Iunie s. c. să ne rugăm și noi, ca Dumnezeu să ne trimită preoți sfinți, preoți cari să fie cu totul al lui Cristos, să ne trimită și nouă un Ioan Bosco român, care ar fi cea mai mare glorie a neamului și a bisericii. **Fie ca peste 100 ani România să sărbătorească o sută de ani dela Hirotonirea unui sfânt preot român.**

Dr. Alexandru Todea

Gitiți și răspândiți „UNIREA POPORULUI“

Foița „Unirii Poporului“

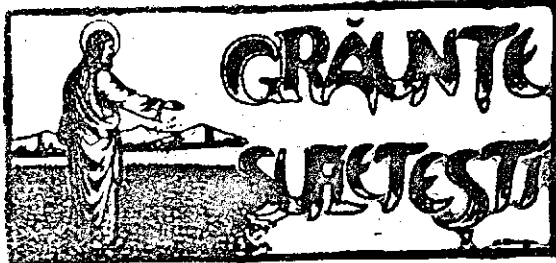
Strigături alese dela horă

Foie verde ca iarba,
Am o mândră frumusea
Mor feciorii după ea.
Umbli mulți ca s'o sărute,
Dumnezeu să nu le ajute,
De-oiu fi sărutat-o eu
Să mă usc ca frunza 'n tău.
De-oiu săruta-o vreodată
Să mă usc ca frunza 'n baită.

Dragu mi 'n lume-a trăi,
Da mi-e frică c'oiu muri.
Da nu mi-e frică de moarte
Cum mi-e frică de păcate
C'am iubit fetele toate,
Nevestele jumătate,
Văduvela-a patra parte.

Foie verde de bujor,
Plânge-mă mamă cu dor,
Că și-am fost voinic fecior.
Scoteam plugul din ocol
Și îl duceam la ogor.
Nu trăsei o brazdă 'n lung,
Veni ordin să mă duc.
Ordinul că mi-l lusi
Și la armată plecai.

Cu mi drag mie pe lume
Omul mic și făcut bine,
Făcut bine la făptură
Și frumos la uitătură.

Hojiile copiilor, ale servitorilor și ale stăpânilor

Zice sl. apostol Pavel că „nici furii nici lacomii, nici bețivii, nici ocăritorii nici răpitorii împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni“ (I, Cor. 6, 10). Sl. apostol Pavel nu face deosebire între furi și furi, ci pe toți îi amenință pe o formă.

1. Sunt unii părinți cari cred că nu e păcat dacă copiii lor fură dela ei mici nimicuri, ca poame, bonboane, miere de stup ori bani mai pușini. Greșesc însă amar, pentru că astăzi furi un ou, iar ca mâne un bou iar viața e compusă din lucruri mici și neînsemnate. Prin furturile mici ale copiilor devin bănuși servitorii și, rând pe rând, se neîndreptătesc și frații. Iată ce spune Domnul în cartea Proverbelor lui Solomon: „Cine fură pe tatăl său și pe mama sa și zice: nu-i păcat, este tovarăș cu făcătorul de rele.“ (28, 24).

Așadară nu mai începe nici o îndoială că furtul cât de mic al copiilor este păcat, mai mare ori mai mic, după împrejurări. Prin urmare părinții își vor îndemna copiii, să fie drepti, să nu pună mâna pe nimica ce nu este al lor și să și-i pedepsească cu nuiua îndată ce-i prind cu furtișag cât de mic.

Câți hoji mari n'au devenit din copiii cari furau poame și oucuruz de fript! Câți nu și-au mărturisit aceste păcate mai târziu în temniță!

2. Servitorii cei mai mulți apoi sunt astăzi, și au fost totdeauna de altfel, hoji și tâlhari. E mare lucru când găsești un servitor drept, care să nu te fure! Mai ales servitorii de pe la multele moșii și internate ale Blajului sunt și au fost

Dragi mi-s mândruțele, dragi
Vara culegem la fragi
Și mi-s dragi mândruțele
Când se coc frăguțele,
Că le dau câte-o frăguță
Și le țuc câte-o gurită.

Departe n'ar fi departe,
Numai câmpul ne departe,
Numai câmpul și o pădure
Ș'o grădiniță cu mure.
Hai pădurea s'o tăiem
Murele să le mâncăm
Ș'amândoi să ne luăm.

Știi tu măndro ce ziceai
Când cu mine te iubeai?
Că nu este om pe lume
Pe noi să ne despreune.
Măndro, omul s'ar ivi
Și pe noi ne-ar despărți.

Foie verde de pe șes
Făcut Lazăr Teodoresc,
Foie verde de pe tău,
Sunt din comuna Măceu,
In județu Hunedoarei
Cu voinici ca fața floarei.
Gazeta să se-nmulțească
Abonații să sporească.

Omul florilor și calul cu zurgălai

A fost odată un împărat, și era foarte mare vânător. Odată, umblând el a vâna prin codrii și prin pustii, a prins pe omul florilor și l-a adus acasă. Soalt la curțile lui, a dat împăratul acesta cărți la toți împărații, chemându-l la

totdeauna cât se poate de necinstiți și unii și-au făcut adevărate averi din furtișagurile lor. Mult, pe urma acestor hoji s'a înstăpânit convingerea că a fura dela stăpân nu este păcat.

E foarte trist că s'a ajuns până aici. Și nu crează însă acești servitori că ceace au câștigat prin hojie le rămâne. Nu, nici odată. Încă n'am văzut avere furată care să nu se prădească, dacă nu în mâna celui ce a adunat-o apoi de sigur, în a copiilor lui: Căci „vai de cel ce și sporește averea cu cea ce nu este a lui — până când? — și se împovărează cu zălogurile lui! Vai de cei ce strâng în casa lor câștiguri nedrepte și comori de silnicie și își așează culbul pe înălțime, ca să scape din ghiorănerociri! Căci împotriva ta va striga plâns din zid și grinda din costoroabele casei îi va răsună.“ (Prorocul Avaeum 2; 6, 9 și 11).

Pentru că sunt atât de mari hoji servitorii noștri, se plânge Domnul la prorocul Osea când: „Domnul este în judecată cu locuitorii țării fiindcă nu mai este credință, nici dragoste, nici cunoaștere de Dumnezeu în această țară, ci în rământ strâmb, mincună,ucidere jaf și desfrânare și silnicie iar vărsările de sânge se înmulțesc. Pentru această țară e în jale, iar cei ce locuiesc în ea sunt fără vlagă; chiar și dobitoacele câmpiei, chiar și păsările cerului, până și peștii mării pier și ei.“ (4, 1-3).

3. În sfârșit sunt și stăpâni hoji, cari sub trag pe nedreptul sămbriile servitorilor. Astora le sună cuvintele Domnului din Cartea Înțelepciunii lui Isus fiul lui Sirah sau Ecclésiasticul: „Ucigușul aproapei lui șiu este cel ce-i hrănește trebuitor și vărsător de sânge este cel ce oprește sămbria orgatului“ (34, 32). Tot atât de mare păcat face și celce neîndreptătește pe un meseris; de aceea zice Domnul în Cartea cincia a lui Moisi: „Să nu asuprești pe sămbrișul sărman și pe cel obiduit din frații sau din străinii cari locuiesc în așezările din țara ta. Să simbria lui în fiecare zi și soare'e să nu asuprească peste el căci este sărman și el duce de ea; altfel el ar începe să strige către Domnul împotriva ta și tu ai rămânea împovărat de păcate.“ (24, 14-15). **Părintele Iuliu**

curtea lui și rugându-i, să aducă fiecare câte un lucru minunat din cele pe care le au el. De cumva va avea vreunul vre-un lucru așa minunat, încât să se poată asemăna cu acela pe care-l are el, atunci îl va da acelui împărat curtea și toată împărăția lui.

Peste o săptămână s'au adunat toți împărații, aducând care-și de care câte un lucru minunat și intrând în casă îl arăta celorlalte țări. După ce s'au strâns cu toții și și-au tălășit minunățiile aduse cu ei, a zis în cele urmări împăratul: „Acum stați, să vă arăt și ce minune am“. Dară pe când s'a dus împăratul să scoată pe omul florilor din căsuța care l-a închis, nu l-a aflat nicăiri, căci copilul împăratului, jucându-se pe lângă căsuța aceea cu două mere de aur, unul l-a căzutat înăuntru. Omul florilor l-a luat mărul, și atunci copilul de împărat, aflând cheile dela căsuța de aur, omul florilor a eșit atunci și, trecând pe lângă copil, l-a spus, că atunci când va de vre-un rău în viață, să-și aducă aminte de el și omul florilor îl va mântui din toate cazurile. Pe drumul pe unde trecea omul florilor au crescut tot felul de flori.

Împăratul năcăjit foc s'a dus la împăratul teasă și a întrebat-o, nu știe ea cumva, cine a slobozit pe omul florilor? Împărăteasa a răspuns că nu știe, dar copilul care era de față a spus toată pfașanla și cum după ce a decătușă să-și caute mărul cel de aur, omul florilor a plecat în lume, plin de mânie împăratului întors la cellaiși cral, și aici, împreună cu toți

Dumitru Mureşanu, despre însemnătatea zilei; urmează defilarea şcoalelor de Stat şi confesionale din loc, sub conducerea învăţătorilor, — la Stat D. Mureşanu şi I. Pavel, la confes. Inv. Grete Dietrich — în care timp fanfara intona marşul „Deşteaptă-te Române.” Serbarea s'a sfârşit la ora 12 urmând apoi *masa*.

La primăria comunală — în locuinţa dlui notar — se întrunesc toţi „cărţurarii satului”, răspunzând invitaţiei primarului şi notarului. Aici ia parte şi preotul ev. luth., la propunerea preotului român gr.-cat. Se discută întâmplări din viaţa fiecăruia — politica n'are loc la masa noastră. — Interesant e că dintre cei 15 cărţurari, câţi au fost la masă, nici unul nu s'a născut în Băgaciu.

Serbarea noastră de 10 Mai 1941 se încheie cu credinţa şi speranţa ce o nutreşte fiecare român: ca un nou „10 Mai” să-l petrecem cu toţi fraţii români, liberi, într'o Românie liberă şi Mare.

Correspondent.

Ocrotirea muncitorului

Ocrotirea muncitorului împotriva foametei, a ciumei şi, mai ales, contra patronilor nedrepti şi nemiloşi a fost una dintre preocupările de seamă ale Bisericii.

Biserica a organizat ajutorarea muncitorului încă din primele ei zile. Reşedinţele episcopoeşti, casele parohiale şi, în chip deosebit, mănăstirile au devenit dela început centre de adăpost şi ocrotire pentru lumea muncitorească lipsită şi suferindă. Încă din veacul al IV-lea, Biserica a început să construiască *spitale* pentru muncitorii bolnavi, *azile* pentru cei ajunşi la neputinţa de a munci şi de a-şi câştiga astfel pâinea de toate zilele, *orfelinate* pentru copiii de muncitor rămaşi pe drumuri, *leprozerii* pentru cei atinşi de înfiorătoarea boală a leprei. În toate aceste aşezăminte ale iubirii creştine, la crearea cărora păgânismul nici cugeta nu se putea, muncitorii săraci primiau îngrijire gratuită.

Tot Biserica a organizat muncitorimea în *corporatii*, în asociaţii muncitoreşti, încă dela începutul veacului al XI-lea.

Corporaţiile muncitoreşti (ca şi cele cărţurării organizate tot de Biserica) erau adânc creştine. Sufletul lor era religia catolică. În fruntea lor sta un episcop sau un preot, care veghea la bunul lor mers şi mai ales la trăirea vieţii creştineşti.

Nimeni nu putea fi membru al corporaţiilor, dacă nu voia să trăiască în pace cu Dumnezeu şi cu oamenii, dacă nu-şi creştea copiii şi ucenicii în spiritul Bisericii. Divorţării şi concubinarii, precum şi cei ce trăiau în altă fărâdelegi, n'aveau loc în corporaţii.

Corporaţiile reglementau raporturile dintre ucenici şi maeştri (patroni). *Ucenicii* erau primiţi la meserii pe bază de contract încheiat între patron şi părinţii ucenicilor, în faţa preşedintelui sau a juraţilor corporaţiilor. Patronul se angaja să-şi înveţe cinstit ucenicul să-l îmbrace şi hrănească (cum se cuvine a hrăni şi îmbrăca un membru al familiei), să-l ferească de tovarăşiile rele şi să vegheze la educaţia lui religioasă şi morală.

Ucenicul, după ce învăţa deplin meseria, trebuia să dea un examen de meserie. Trecând cu bine peste examen, ajungea *calfa*. Calfa după un anumit timp de practică, dacă avea purtare morală bună, îşi putea câştiga dreptul de *măstru* (sau de *patron*).

Maeştrii şi patronii încă puteau ajunge *jurai*, nişte inspectori muncitoreşti care aveau datoria de a controla patronii meseriaşi şi comercianţi, împiedicând fraudele industriale şi comerciale. Tot ei veghiau şi la fabricarea şi vinderea mărfurilor numai de calitate bună.

Corporaţiile îi asigurau muncitorului muncă potrivită cu puterile şi etatea sa, plată bazată cel puţin pe dreptate dacă nu şi pe iubirea creştinească, locuinţă cinstită, învăţătură pentru copiii şi ucenicii săi, ajutor în bani şi în natură în timp de boală sau şomaj nevoit; ajutor de înmormântare, şi altele multe.

În corporaţii muncitorul nu era o maşină, care mergea nelcetat şi care se uza repede. El îşi avea zilele de odihnă: 87 la număr (52 duminici şi 35 zile de sărbătoare la an). Şi în aceste zile muncitorul nu stătea în trăndăvie, ci-şi vedea, el şi întreaga sa familie, de mântuirea sufletului: lua parte la sfânta liturghie, asculta cuvântul Domnului, se spovedea, se cumineca, cerceta bolnavii şi săracii, şi altele multe de acest fel. Era multă viaţă creştinească în corporaţii!

Corporaţiile se grupau sub patronajul unui sfânt. Aşa Sf. Iosif a fost patronul tâmplarilor; Sf. Ilie al lăcătuşilor şi tierarilor; Sf. Luca al scriitorilor, pictorilor şi zugravilor; Sf. Blaj al scărmanătorilor de lână, al tescătorilor şi ţesătorilor; Sf. Onoriu al brutarilor; Sf. Bartolomeu al maceştarilor; Sf. Maria-Magdalena a fost patroana fabricatorilor de balzam (parfum) şi a. m. d.

Fiecare corporaţie, din fiecare oraş sau oraşel, căuta să-şi aibă spiritualul său şi cel puţin altarul dacă nu chiar biserica sa. În oraşele mai mari corporaţiile îşi aveau şi azilul şi spitalele lor deosebite.

Corporaţiile aveau şi o avere comună, adunată din cotizaţiile anuale ale membrilor, pe care o administrau ele singure fără vre-un amestec al puterilor civile. Din această avere îşi susţineau spitalele şi azilele proprii; cumpărau lemne de foc, făină, unt de lemn şi îmbrăcăminte pentru văduvele şi orfanii de muncitori precum şi pentru mulţi alţi săraci.

Conflictele ce se iscau între membrii aceleiaşi corporaţii sau între o corporaţie şi alta, sau între o corporaţie şi puterea civilă, erau judecate de un fel de tribunal, din care făceau parte şi unii jurai, buni cunoscători ai nevoilor muncitoreşti. Foarte rareori se ajungea însă în faţa judecătorilor, deoarece de cele mai multeori preotul preşedinte al corporaţiilor sau preotul spiritual împăca cele două partide în conflict spre mulţumirea tuturor.

Corporaţiile au fost dizolvate de revoluţia franceză în 1793. Ele au fost însă repede reînviolate şi îmbrăcate în haina nouă a timpurilor noastre, tot de Biserica prin nemuritorul PAPA LEON al XIII-lea, Sunt foarte întinse în toate ţările catolice şi stărnesc până şi admiraţia duşmanilor catolicismului.

Pr. Ioan Vultur

24 de ani dela moartea lui Iacob Mureşianu. Una din figurile mari ale Blajului a fost fără îndoială maestrul Iacob Mureşianu, marele compozitor muzical. În ziua de 25 Mai s'au împlinit 24 ani dela moartea lui. Cu acest prilej s'a slujit un părăstas în biserica unită din Braşov, dupăcum cetim în „Gazeta Transilvaniei” Mormântul lui dela Blaj e fără cruce şi nimenea nu se gândeşte că aceasta e o mare ruşine.

Plante veninoase

După cum avem plante de leac, cu care vindecăm diferite boale, tot aşa avem şi plante care ne dau diferite boale. Pentru că în satele noastre se întâmplă multe otrăviri cu plante de felul acesta, socotesc că este bine ca să arătăm câteva din plantele veninoase ce le găsim pe tot locul. De aceste plante trebuie să ne ferim foarte tare, că uşor ne putem otrăvi. Câte otrăviri nu se întâmplă în toată ziua la oamenii ce mănâncă ciuperci? De câte ori copiii nu plâng că-l doare capul seara, după ce toată ziua s'au jucat cu puşcă de apă făcută din cucuta verde? Acestea toate din cauză că nu cunoaştem plantele veninoase, pentru că să ne ferim de ele.

Cucuta de apă, creşte cam un metru jumătate deasupra apei. Seamănă cu cucuta ce creşte prin păduri. Infloreşte prin Iulie şi August. Dacă miroşim planta, are un gust neplăcut, care cam seamănă cu al ţelinei ce o punem în mâncări. Are gust de pătrânel.

În jurul tulpinei deasupra apei se formează un fel de ulei ieşit din plantă, care este otrăvitor pentru animalele ce beau apă din bălile unde creşte cucuta de apă.

Să fim deci cu mare grijă atunci când vom săvârşi a da vitelor apă din ape stătătoare.

Mărăduşul este tot din neamul cucutei şi este tot aşa de otrăvitor. Creşte pe marginea bălţilor. Seamănă cu mărăduşul din grădinile noastre. Vitele nu-l mănâncă nici uscat. Căci mănâncă fân în care se găseşte mărăduş, se îmbolnăvesc de paralizie.

Dacă rupem o frunză, iese din ea o zeamă lăptoasă. Rădăcina este cea mai otrăvitoare. O bucată de rădăcină de mărimea unei alună omoară o vită.

Cucuta mare, creşte prin locurile nelucrate. Din tulpina ei fac copiii puşti de împuşcat apă. Ea are în tulpină şi frunze o otrăvă numită cucutină, care, dacă ajunge în stomac, atacă întregul sistemul nervos şi măduva spinării. Cel otrăvit cu cucută are ameţeli, suflă repede, are convulsii, îi se înţepenesc membrele şi apoi moare.

În ţările dela Miazăzi cucuta este mai otrăvitoare ca la noi, pe când în ţările dela Miazăzi noapte, cum e Suedia, e mănăcată ca şi salata la noi.

Puterea otrăvitoare a cucutei este cunoscută din vremurile cele vechi. Cu seama stoarsă din cucută se omorau cei condamnaţi la moarte. Apoi s'a omorât filozoful grec Socrate.

Obiceiul ce-l au copiii dela sate, de a se juca cu puşti făcute din cucută este foarte rău, căci otrăvirea în felul acesta le poate fi uneori mortală. Când avem un otrăvit cu zeamă de cucută, îi vom gădili în fundul gurii cu o pânză de găină, pentru că să-l facem să verse şi apoi îl vom da să bea mult lapte.

Măşălarica, numită în unele părţi nebrănarică este cunoscută aproape de toată lumea. Răspândeşte un miros urât. Pentru că în unele părţi se alină durerile de măsele cu ea, se spune măşălarică. Toată planta este otrăvitoare.

La Greci şi la Romani măşălarica era o plantă sfântă, era ținută în loc de mare cinste.

Zeama stoarsă din plantă e foarte otrăvitoare, opreşte circulaţia sângelui şi îi încheagă. În medicină se folosesc medicamente scoase din măşălarică ca alinătoare a nervilor şi durerilor de cap. Este o mare greşală a o folosi planta noi, căci ne putem otrăvi foarte uşor.

Laurul sau ciudăfala este tot aşa de cunoscută şi de răspândită ca şi măşălarica. Creşte în mare, are tulpina groasă, frunze mari cu colţuri şi are flori albe în formă de clopot. Fructul este de mărimea unui măr acoperit cu apă. Cu fructul se joacă copiii „de a porcii”.

Buriana aceea are un miros greţos.

Frunzele sau semințele mâncate, sau numai frunzele din o rădăcină de buruiănă ce arde, mai puțin din o rădăcină de buruiănă ce arde, produce dureri de cap, amețeli, turburarea vederii, halucinații (vedem înălțuri) și în multe cazuri moarte. Otrava aceasta este așa de tare, de oprește sculpatul, producând o sete arzătoare.

În medicină se folosește în cantități mici la vindecarea boalelor de piept (astmă). Fără prescrierea medicului este periculos a o folosi. La copiii mici chiar numai atingerea pielii cu o frunză dă semne de otrăvire.

Copiii care se joacă toată ziua cu florile de laur, umflându-le și pocnindu-le le produce o otrăvire care le pricinuește dureri de cap, vărsături și halucinații.

Cel mai bun lucru este, să ne ferim de această buruiănă otrăvitoare.

Roșcovei Ioan-Obreja

Judecătoria Mixtă Blaj, Secția C. F.

Nr. 299/1940 ct.

Extract din publicațiune de licitație

În cererea de executare făcută de următoarea „Albina” institut de credit și de economii Sibiu contra urmăriților Muntean Ciprian și soția Muntean Maria.

Judecătoria,

A ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Cergăul-Mare circumscripția judecătorei mixte Blaj, cuprinse în c. f. a comunei Cergăul-Mare Nr. coalei c. f. Cergăul-Mare.

No. 616 A + 10 ord. 342, 343, 345, 346 top. în valoare de lei 40.000 cu prețul de strigare lei 36.750, Nr. 616 A + 11 ord. 1784 top. în val. de lei 800, prețul de strigare lei 600, No. 616 A + 12 ord. 2783 top. în val. de lei 800 cu prețul de strigare lei 600, No. 616 A + 13 ord. 2895 top. în val. de lei 3000, prețul de strigare lei 2250, No. 616 A + 14 ord. 2041/2 top. în val. de lei 18.000, prețul de strigare lei 13.500, No. 537 A + 15 ord. 347 top. în val. de lei 4000, prețul de strigare lei 3000, No. 440 A + 1 ord. 1817 top. în val. de lei 4000, prețul de strigare lei 3000, No. 451 A + 14 ord. 892 top. în val. de lei 6000, prețul de strigare lei 4500, No. 451 A + 15 ord. 1104, 1105 top. în val. de lei 5000, prețul de strigare lei 3750, No. 451 A + 16 ord. 1342 top. în val. de lei 4000, prețul de strigare lei 3000, No. 451 A + 17 ord. 1618 top. în val. de lei 100, prețul de strigare lei 75, No. 451 A + 18 ord. 1818 top. în val. de lei 5000, prețul de strigare lei 3750, No. 451 A + 19 ord. 2421 top. în val. de lei 100, prețul de strigare lei 75, No. 451 A + 20 ord. 2782 top. în val. de lei 400, prețul de strigare lei 300, No. 761 A + 1 ord. 1815 top. în val. de lei 50, prețul de strigare lei 38, No. 945 A + 1 ord. 891 top. în val. de lei 5250, prețul de strigare lei 3938, No. 945 A + 2 ord. 1103 top. în val. de lei 3750, prețul de strigare lei 2813, No. 945 A + 3 ord. 1343, 1344 top. în val. de lei 1500, prețul de strigare lei 1125, pentru încasarea creanței de 43.222 lei capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 10 luna Iunie anul 1941 ora 9 a. m., în localul oficial al c. f.

Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic decât suma prețului de strigare.

Data, în Blaj la 5 Decembrie 1940

Judecător: ss. Dr. A. Doroga

Șef. c. f.; ss. A. Beran

Pentru conf.: Indescriabil.

36 (1-1)

Avem călugări și la Prislop. Prin

cedarea Ardealului Ungurilor ne-am pierdut cele mai multe mănăstiri de călugări. Am rămas numai cu Blajul, Obreja și Totești. Spre fericirea noastră, acum de curând Preacuviosul, Părinte Augustin Pop, provincialul (cel mai mare) peste călugării baziliani l-a așezat de egumen la Prislop pe Cuviosul Părinte Gherasim Juca. Astfel avem în Ardealul liber 4 mănăstiri de călugări, la Blaj ascumpșionștii, la Obreja și la Prislop baziliani, iar la Totești lezuștii. Bunul Dumnezeu să ne sporească mănăstirile și pe călugări să ni-i înmulțească, spre fericirea bisericii și a neamului. Călugării buni, cum îi are biserică noastră, sunt cea mai mare fericire pentru biserică și neamul nostru.

Pelerinajul la Cărbunar, în pădurea de lângă Blaj, unde se află o bisericuță închinată „Fecloarei săracilor”, se va face Duminică în 1 Iunie. Să veniți cât mai mulți!

Pe unde se poartă războiul — Lupte înverșunate în Marea Mediterană, în Africa și în Asia

Ziua M. S. Reginei

La sărbătoarea Sfinților Impărați Constantin și Elena, M. S. Regina Elena și-a serbat ziua numelui și totodată și ziua nașterii. A fost o sărbătoare rară care a umplut de multă bucurie sufletul poporului român.

În toate orașele din țară s'au făcut rugăciuni pentru aceea care este mama domnitorului țării noastre. Poporul român, unit într'un gând i-a dorit fericire multă și viață lungă, spre fericirea țării noastre dragi.

M. Regele și M. S. Regina Mamă au vizitat Târnavele

Județele Târnavă-Mare și Târnavă-Mică au avut în săptămâna trecută bucuria rară de a primi ca oaspeți pe pământul lor pe M. S. Regele și M. S. Regina Mamă Elena.

Trenul regal care a adus pe înalții oaspeți s'a oprit la Dumbrăveni, de unde M. S. Regele a plecat la vânatoare pe hotarul comunei Valhit. În vremea aceasta M. S. Regina a vizitat orașele Dumbrăveni, Sighișoara și Medias.

Pretutindena i-s'a făcut Reginei Mamă o primire plină de dragoste și de căldură.

Noua lege a grâului și a porumbului

Potrivit unei noi legi, publicată numai în zilele acestea, tot grâul, secara, orzul și făina din recolta anului 1940 au fost declarate de proprietate a Statului.

S'a lăsat în fiecare gospodărie câte 20 kilograme de grâu de persoană. Ceea ce întrece va fi ridicat de Stat și plătit cu prețul hotărât în această lege, adică de 11.7 lei kilogramul de grâu, 8.7 kilogramul de secară și 14 lei kilogramul de făină. Aceia cari nu vor spune tot grâul pe care îl au s'au vor ascunde din el, atunci când se va face controlul vor fi pedepsiți foarte aspru.

Tot prin lege s'a hotărât ca porumbul să fie blocat, adică să fie oprită vânzarea lui, pentru a se putea rechiziționa.

Aceia cari au porumb în gospodăria lor, vor putea folosi din el, pentru hrana lor și a animalelor, dar nu vor mai putea vinde din el.

Prețul cu care se va rechiziționa porumbul este de 7.20 lei kilogramul.

Rechizițiile se vor face mai ales dela aceia cari au porumb mai mult.

În raportul care însoțește aceste legi se spune că ele au fost aduse, pentru a se putea acoperi lipsurile țării până la noua recoltă.

Impotriva vorbelor

Di Kilinger, ministrul Germaniei în România, a rostit în zilele acestea o cuvântare la adunarea grupului german din orașul Brașov.

Între altele ministrul german a ținut să spună încă odată tuturor cât de strânse sunt legăturile de prietenie dintre Germania și România.

Această cuvântare a fost și pentru aceia cari din umbră au căutat să vorbească necontentit împotriva Germaniei și împotriva prieteniei dintre generalul Ion Antonescu și guvernul german.

Lupte mari în Marea Mediterană

În săptămâna aceasta s'au dat lupte crâncene în Marea Mediterană între vapoarele engleze și cele germane. Englezii mai stăpânesc încă în această mare insulele Malta, Creta și Cipru. Asupra Cretei Germanii au deslănțuit atacuri puternice și această insulă este ca și cucerită de ei.

Vapoarele engleze au încercat să apere de atacurile germane și insulele Malta și Cipru. Luptele au fost grele și scriu ziarele că Englezii au pierdut mai multe vapoare.

Scufundarea unui mare vapor englez

Sâmbătă în săptămâna trecută a fost o luptă mare și în apele Oceanului Atlantic, în apropiere de coasta Groenlandei. În această luptă a fost scufundat cel mai mare vapor de luptă al Englezilor, anume vaporul Hood.

Acest vapor a fost lovit de bombe în depozitul cu praf de pușcă și a sărit în aer. Se crede că aproape toți marinarii au pierit.

Scufundarea acestui mare vapor este socotită ca o pierdere foarte grea pentru poporul englez, în lupta pe care o duce.

Bătălia înverșunată în Irak

Bătălia aprinsă pe pământul Irakului se poartă înainte cu mare înverșunare. Trupele irakiene se împotrivesc cu vitejie atacurilor puternice date de trupele engleze. Știrile venite de pe acest nou câmp de luptă spun că avioanele engleze au zburat în mai multe rânduri pe deasupra capitalei țării.

În această parte de lume se pun la cale lucruri politice mari. În drumul lor este și Siria, de unde avioanele germane au plecat la atac în ajutorul trupelor irakiene.

Lupte crâncene în Creta

În timpul luptelor din Grecia, regele și guvernul acestei țări s'au refugiat în insula Creta. Sfârșindu-se războiul din Grecia, Germanii au început atacuri și împotriva acestei insule, unde Grecii și Englezii au făcut întărituri mari.

Luptele cari se dau acum sunt foarte crâncene. După ultimele știri, se spune că Germanii au dus pe această insulă trupe cu avioanele și că în mai multe locuri au coborât parașutiști germani.

In urma acestor atacuri o parte din guvernul grecesc, in frunte cu regele, au luat hotărârea de a se refugia din nou, de data aceasta in Egipt.

Intre Franța și America

Politica pe care guvernul francez găsește de bine s'o ducă in vremea din urmă neliniștește și supără mult pe Americani și pe Englezi.

Negocierile duse de amiralul Darlan, in numele guvernului francez, lasă să se vadă, că Franța se apropie tot mai mult de Germania și este pe cale să lucreze cu ea in viitor.

In urma acestor negocieri, gazetele americane și engleze au început a amenința guvernul francez, că dacă va continua să ducă o politică de conlucrare cu Germania, atunci Franța va fi atacată și socotită ca dușmană.

Dragostea-i năpastă mare Dela juruințe și vorbe de dragoste la focuri de pușcă

— O întâmplare sguduitoare, ca atâtea întâmplări din viața amărită și frământată de patimi a oamenilor, o întâmplare care arată că și dragostea-i de multeori năpastă și necaz mare pe capul omului. O poveste de dragoste mare, începută cu vorbe pătimase, cu juruințe mari și sfârșită cu focuri de armă. Iată ce s'a petrecut mai in zilele trecute in orașul Timișoara. Soldatul Traian Popovici din Pesac și-a omorât iubita, pe crâșmărița Zorîța Ninașu din Timișoara, pentru că aceasta nu voia să mai știe de el.

Amândoi erau tineri, frumoși și dornici de viață. S'au cunoscut și s'au iubit. O iubire tinerească și năvalnică, ce l-a făcut pe tinărul Traian Popovici să nu mai aștepte cessul eliberării și să se mute mai de vreme in casa iubitei sale, căreia i-a spus că este bogat și cu stare bună in satul lui.

Așa au trăit vreme de câteva luni până a început să-i vorbească lumea, s'o vorbească de rău pe Zorîța că trăiește in nelegiuire cu'n bărbat. Lucrul acesta a făcut-o pe femeie, să-i ceară iubitului ei să se cunună după lege.

Flăcăul nu spunea că nu se va căsători, dar amăna mereu. Și amăna pentru că el era sărac și fără de avere.

Bănind că a fost înșelată și mințită, într-o zi Zorîța s'a dus in comuna Pesac, la părinții iubitului ei. Acolo a aflat adevărul, că Traian Popovici este sărac și că el o iubește numai pentru bani.

Gândul acesta a îndemnat-o s'o rupă pentru totdeauna cu el. Sosită la Timișoara, l-a și spus să acestuia plece din casa ei.

Tinărul Traian Popovici a încercat să îndrepteze lucrurile, dar n'a mai putut. Văzând atunci că totul s'a sfârșit, s'a hotărât să se răz-bune. A luat arma și a tras. Intâi in femeie și apoi in el. Loviturile au mers in plin și amândoi au murit.

Așa a trebuit să se sfârșească o dragoste tinerească, dintre doi oameni ce s'au robit prea mult simțurilor, fără de a se mai gândi la Dumnezeu.

Câți preoți catolici germani au căzut pe front. Până acuma și-au jertfit viața pentru Germania 5 preoți catolici. Ziarele germane laudă, in frumoase cuvinte, vitejia și jertfa lor cea mare.

In calea focului O țară de care se apropie tot mai mult pustiirile și jalea războiului: EGIPTUL

Întâmplările politice din vremea din urmă și felul cum se desfășoară războiul fac să se vorbească tot mai mult de țara Egiptului.

Până acum această țară, deși se găsește într'un fel oarecare sub poruncă și ascultare engleză, a fost ferită de hora pustiitoare a morții. Războiul se poartă însă de multă vreme la hotarele ei, între Italiani și Englezi, și se prea poate ca in curând să treacă și pe pământul Egiptului.

Se găsesc într'adevăr in Egipt întărituri engleze puternice, atât pentru luptele pe apă, cât și pentru cele de pe uscat. Dar are mai ales această țară un lucru, care o fac să fie prețuită mult de Englezi: SUEZUL.

Suezul este un canal, care leagă Marea Roșie și Marea Mediterană, și prin care vapoarele pot ajunge foarte ușor spre India. Ocuparea Egiptului de către Germani și Italiani ar fi o lovitură mare pentru Englezi.

Ce a fost Egiptul in vremile vechi?

Despre Egipt vorbesc toate cărțile de de mult. Istoria acestei țări este foarte veche. Se pierde in negura vremilor.

De mult, și asta înseamnă cu mii de ani înainte, Egiptul a fost o împărăție puternică și vestită. Urmele rămase pe pământul Egiptului, piramidele și scrisorile găsite, povestesc toate despre acele vremuri de mărire și putere mare.

Regii Egiptului se numiau Faraoni. Ei erau cinstiți de popor ca niște Dumnezeu. Viața lor se trecea numai in închinarea poporului și in serbări.

Această mărire și cinste era plătită însă cu viața. Faraonii muriau cu toții tineri. Și nici unul nu domnia mai mult de 7 ani. După scurgerea acestor ani, in care ei aveau tot ce poate visa un muritor — putere, mărire, bogăție, — venia plata, adică moartea. O lege veche a Egiptului nu lerta ca ei să domnească mai mult. Trebuiau să moară, să treacă in lumea de dincolo, pentru a lucra in folosul țării lor.

După moartea lor, poporul li cinstea și mai mult. Mormintele faraonilor (piramidele) sunt adevărate minuni ale muncii omenești. Au străbătut veacurile și au rămas până azi.

In aceste piramide se găsesc multe scrisori și lucruri de demult cari dovedesc că preoții egipteni erau foarte învățați și cunoșteau multe lucruri, pe cari știința de azi încă nu le cunoaște.

Grâнарul lumii de demult

Pământul Egiptului este foarte roditor și bogat. Țara este străbătută dealungul de un râu mare, Nilul. In fiecare an, când vin ploile, apele acestui râu se revarsă, lăsând peste țărini un măr foarte roditor, in care țărâni Egipteni, fe-lahii n'au decât să arunce sămânța, pentru ca holda să crească. In vechime țara era grâнарul lumii.

Pentru bogățiile lui Egiptul a fost stăpânit de multe popoare. Intâi l-au stăpânit Persii, apoi Alexandru Macedon, Romanii, Arabii, Turcii, iar la 1798 Napoleon.

Cei din urmă stăpâni sunt Englezii

La 1882 trupele engleze ocupă Alexandria și apoi întreagă țara. In anul 1914, după aproape 30 de ani de ocupație, Egiptul este făcut protectorat englez, adică țară cu guvern propriu, dar sub ascultare engleză. După 8 ani, guvernul câștigă și mai multe drepturi. Se face stat național și își alege rege.

STIRILE SĂPTĂMĂNI

Sfințirea monumentului dela mormântul lui Al. Lupeanu-Melin

se va face in Sâmbăta Morților, care este sâmbăta 7 Iunie 1941, la orele 18, in cimitirul parohial din Blaj. Cu acest prilej se va sluji și va parastas la mormântul scumpului nostru răposat, iară păr. inspector școlar și director Dr. Ștefan Manciulea, bibliotecarul arhidiecezan din Blaj va arăta, pe scurt, marile merite ale acestui atât de seamă fiu al Blajului.

Amintim cu acest prilej că păr. vicar arhiepiscopesc Dr. Victor Macaveiu din Blaj și păr. protopop Ioan Simu din Sebeș-Alba au dăruit pentru acest monument câte 500 Lei, păr. protopop Emil Sasu dela Bocșa Montană 300 Lei, — un prieten al răposatului și absolventul de liceu comercial dl. Palade Nicolae din Câmpeni-Turda câte 100 Lei deci mai avem nevoie numai de câteva sute de Lei, pe cari, credem, că cetitorii noștri ni-le vor trimite din bună vreme, ca să avem și pentru parastas și celelalte cheltueli împreună cu sfințirea monumentului.

Invităm cu drag pe toți cetitorii noștri la sfințirea aceluiași monument, precum și la sl. liturghie pe care o va sluji pentru sufletul lui drag, in dimineața acelei zile, la orele 6,45, la catedrala din Blaj, directorul acestei gazete.

Serbarea Liceului Comercial de fete din Blaj. Duminică 25 Mai Liceul Comercial de fete din Blaj a aranjat in Palatul Cultural o serbare, la care au ctit din scrierile lor și următorii scriitori, membri ai Asociației Scriitorilor Români din Ardeal: O. Botoș din memoriile lui T. Cipariu, George Popa viersuri, I. Neamțiu o schiță despre internatul din Blaj, Grigore Popa viersuri, Dimitrie Danche viersuri, I. V. Spiridon viersuri și Paul Constant o schiță umoristică. Printre schițele și viersurile cetite a cântat frumos corul elevelor câteva cântece, sub conducerea dsoarei profesoare S. Trifan, iar pe scriitorii i-a recomandat publicului păr. canonic Iuliu Mafor. Serbarea s'a ținut înalate de amiază.

Serbarea Școlii Normale de fete din Blaj. In aceeași zi a ținut, după amiază, și Reuniunea Marlană a elevelor Școlii Normale din Blaj, tot in Palatul Cultural o serbare cu un frumos și binecunoscut program. Corul elevelor a cântat, împreună cu orchestra elevilor dela Școala Normală de băieți, sub conducerea

Țara și locuitorii

Ca întindere Egiptul este destul de mare, cu o suprafață de 994.300 kilometri pătrați; cam de trei ori cât Anglia. Are 14 milioane locuitori și o armată de 100.000 soldați.

Pământul este foarte roditor și in valea Nilului se iau 3 recoite la an, din plantele de de ulei și legume.

Bogăția Egiptului de azi este bumbacul. Locuitorii acestei țări sunt de religie mohamedană, adică de aceeași lege cu Turcii și cu Arabii.

Azi Egiptul este la un pas de război. Partina ce a cutremurat o parte din pământul Europei stă gata să se deslănțue și această țară este in drumul ei.

doel profesoare Veturia Popa câteva cântări bine reușite. Cuvântul de deschidere l-a rostit eleva Pădurean Maria din cl. VIII, iar eleva Stola Aurelia din cl. V a declamat o poezie. A urmat apoi drama în patru acte „Inimă tânără”, jucată de elevii școlii. În această plesă s'a arătat, cum se străformat sufletește aici în Blaj o elevă străglată din Basarabia, devedind pe urmă o foarte bună învățătoare. Într'un tablou frumos se arătat apoi că România are viitor de aur.

Câți elevi avem în Blaj. La cele 11 școli confesionale ale bisericii noastre dela Blaj avem cu totul 2481 elevi, dintre aceștia 1951 sunt greco-catolici, 469 ortodocși, 26 unguri și germani romano catolici, 24 unguri reformați și 11 sași evanghelico-luterani. Români sunt 2420, iară 61 sunt străini. Teologii, în număr de peste 30, nu sunt cuprinși în acest număr, nici elevii dela școala primară de stat.

Dr. prof. Nichifor Crainic la Academia. În ziua de 22 Mai a fost primit între academicienii profesorul Nichifor Crainic, astăzi ministru al presei și propagandei. D. Sa a vorbit cu acest prilej despre marele nostru poet Octavian Goga, al cărui loc l-a ocupat.

Vești din Basarabia și Bucovina de Nord ne aduce „Gazeta Țării”, care apare la București, sub direcția d-lui George Gregorian, și se află de vânzare la toate chioșcurile de ziare cu prețul de 3 lei bucata. Din cele ce citim acolo se vede că Românii noștri sunt foarte nemulțumiți cu stăpânirea bolșevică și că doresc să revină din nou la Țara Mamă.

Iubiteul de 25 ani de preoție al păr. Dr. Ioșit Petru M. Pal, superiorul călugărilor Franciscani Minoři Conventuali din Moldova, va sărbătorit în ziua de 11 Mai cu multă căldură și evlavie. Îi dorim din inimă părintelui superior, să-și poată sărbători și jubileul de aur, adică de 50 de ani de preoție.

Numărul catolicilor din Germania este de 48 milioane. Dacă luăm în socotință faptul că locuitorii Germaniei fac 96 milioane, iar dintre aceștia 48 sunt catolici, vedem că tocmai jumătate dintre ei sunt catolici, iară cealaltă jumătate protestanți. Acești catolici își vor cere, cu vremea, dreptul la o viață cât mai liberă.

Școlile confesionale. „Tribuna Ardealului” din Cluj scrie un articol prim, în care-și arată bucuria că episcopii și preoții români din Ungaria s'au hotărât să reînființeze școlile confesionale. Ne mai arată acel ziar că la Tg-Mureș s'au adunat protopopii vicariatului nostru și au hotărât, cu mare înasuflețire, acelaș lucru, și că mireni să contribuiască la înființarea școlilor confesionale. În aceeaș vreme guvernul nostru dela București îl scoate pe Dumnezeu din școală, în loc să reînființeze și el școlile confesionale, cari ne-au mântuit și ne vor mântui și în viitor neamul. Dumnezeu- când vrea să te bată, nu te bate cu băta!

Preamărirea Blajului o face ziarul „Ardealului” dela București în doi numeri după o altă. Acest ziar se poate cumpăra cu 5 Lei exemplarul dela oricare chioșc de ziar. Directorul Dr. Anton Ionel Mureșanu.

Animalele prezintă cutremurele. Despre lucrul acesta se vorbește de obicei prelungind de multe ori. Se spun uneori și neadevăruri, însă multe întâmplări sunt adevărate și arată cât de fin este simțul animalelor. În timpul marelei cutremur din Turcia, dela Erzinghan, s'au petrecut într'adevăr unele lucruri care arătat foarte neliniștite, cu vre-o câteva

ceasuri înainte cutremurului. Această neliniște a lor a fost așa de ciudată, încât stăpânii și-au părăsit locuințele și au plecat cu vite cu tot în câmp. Într'o cazarmă, caii tunarilor au dat mari semne de neliniște, așa că ofițerii i-au dus în câmp. În chipul acesta au scăpat dela moarte și soldații și caii. Se mai amintește și cazul unui câne, care și-a mușcat stăpânul în vreme ce acesta dormea, l-a prins de haine și a încercat să-l scoată în drum. Indată ce omul a țesit în uliță, s'a și dărâmat de cutremur casa în care el dormea.

P. S. Sa episcopul Lugojului bolnav. Aflăm din gazeta „Desrobirea” dela Alba Iulia că P. S. Sa episcopul Lugojului Dr. Ioan Bălan s'a îmbolnăvit în vizitația sa canonică, la Hașeg, de unde s'a întors cu automobilul la Lugoj și astfel a întrerupt vizitațiile canonice. Dorim grabnică însănătoșire înaltului ierarh.

O țărăncă moare la un medic. Văduva Răfăla Ancău, de 43 de ani, din Cărpiniș, jud. Alba, s'a dus la medicul primar al orașului Abrud, Dr. Jeney Károly, ca să-i facă o injecție împotriva boalei lumești de care suferea. Medicul i-a făcut injecția, iară femeia a murit numai decât. Se cercetează cazul.

Câți Români suntem în Ardeal. În Ardealul Românesc suntem 2.144.777 Români. Sași sunt 488.679, iară Unguri 462.422. În Ardealul cedat 1.304.898 Români și numai 968.371 Unguri. Deci noi suntem 50,1 la sută, iară ei abia 37,2. În întreg Ardealul sunt 5.913.423 locuitori, dintre cari 3.449.675 Români, 1.430.793 Unguri și 560.787 Sași. Noi Românii avem deci cu peste 1.500.000 suflete mai multe decât toate celelalte naționalități împreună. Așadar numai noi suntem în drept să stăpânim Ardealul.

Biserica mănjită. „Tribuna Ardealului” dela Cluj aduce știria că catedrala ortodoxă din Cluj a fost mănjită pe se noapte cu catran. Aducându-l-se la cunoștință episcopului Colan cele întâmplare, n'a voit să o șteargă, ci a spus poliției s'o șteargă cine a mănjit-o. Poliția a curățit-o.

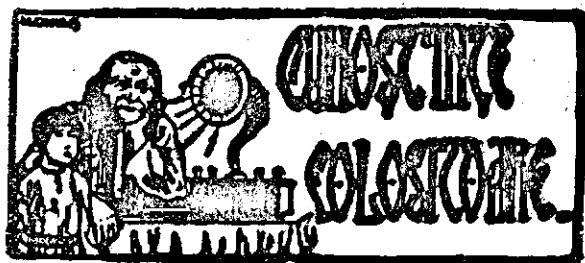
Scumpirea gazetei noastre e vorba să o facem începând cu 1 Iulie. Și iată de ce: Până la 1 Aprilie ne costa un număr de gazetă cam 12.000 lei. Începând cu Nr. 13 însă Tipografia ne-a ridicat costul tiparului și a hârtiei cu 30 la sută, așa că un număr ne costă de aici înainte 16.000 lei și mai bine. Calculul e ușor de făcut. Noi avem 6000 abonați, cari ar trebui să plătească la an fiecare câte 150 lei. Prin urmare ar trebui să încasăm cu totul 900.000. La an apar 52 numeri. Fiecare ne costă să zicem numai 16.000 lei, cu toate că ne costează de fapt peste 17.000 lei. Dar fiindcă cele 13 numere dela începutul anului ne-au costat mai puțin, să zicem că ne costează unul cu altul câte 16.000. Așadar plătim Tipografiei la an 832.000 lei. Prin urmare, chiar dacă ne-ar plăti toți abonații, nu ne-ar rămânea decât 68.000 la an pentru celelalte cheltuieli: administrație, expediție, spargă, hârtie de scris, corespondență și altele multe, că cvartirul, luminatul și încălzitul nici nu-l mai socotim.

Necazul e însă că dintre cei 6000 abonați aproape 200 sunt grațioși, iară peste un sfert nu plătesc, ori cât li propocăm. N'au nas, niciobraz, ci sunt oameni fără rușine și li vom da pe mâna avocatului și-i vom sista.

Cumpânindu-le toate acestea, veți înțelege, dragi cetitori, că ori trebuie să ridicăm și noi prețul abonamentului cu 30%, ori să închidem bolta.

Cine are urechi de auzit, să audă! Iar acel păcătoși cari ne-au înșelat și ne-au furat zeci de ani (unii ne sunt dator și peste 2000 lei), să știe că nu scapă neurmăriți. Dumnezeu le va răsplăti după faptele lor.

Mulțumită publică. În numele curatoratului bisericesc și al credincioșilor parohiei române-unite din Daia, aduc pe această cale cele mai sincere mulțumiri d-lui Iuliu V. Albini, mare proprietar de mine din Zlatna, pentru mărinimoasa donație de 2000 Lei (două mii lei) făcută dia nou bisericii noastre. Preot N. BACEL.

Păcatele părinților

Când copilul ori copiii cuiva sunt atinși de o boală grea din naștere, se spune că a căzut pe ei blestemul ori păcatele părinților, moșilor și strămoșilor lor. Această judecată a lumii făcută unor ființe nevinovate cuprinde în sine mult adevăr.

Adevărul stă în aceea, că de fapt sunt unele boale, ca sifilisul ori alcoolismul, cari strică mult urmașilor.

Că beția strică mult urmașilor, s'a văzut mai ales de către medicii din Franța, la familiile muncitorilor. Muncitorii din fabrici primesc plata sâmbăta seara. După primirea banilor obișnuiesc a se îmbăta.

Când se întâmplă ca femeile să rămână gravide — însărcinate — sâmbăta seara sau duminica, adică atunci când bărbații lor sunt beți, copiii concepuți în aceste momente de beție sunt mai întunecați la minte ori chiar proști, încât ei se cunosc dintre ceilalți, și chiar se numesc „Les enfants de dimanche” adică pe limba noastră „Copii de duminică”.

Nu odată se pot vedea și la noi în familiile beșivilor că unii copii sunt slabi la minte, pe când ceilalți copii ai aceluiași oameni sunt deștepti — dacă bine înțeles nu au fost cu toții concepuți în beție.

Alcoolismul strică foarte mult urmașilor, dar boala care nenorocește și mai mult este sifilisul. Sifilisul ori freanțul sau celperit cum se mai numește, dela război încoace se întinde din ce în ce mai mult și prin satele noastre.

Sifilisul este o boală lumească, care nu se capătă din vânt și nici din vis. El se capătă păcătuiind, adică din călcarea poruncii a șasa dumnezeiești.

Sifilisul adică freanțul strică foarte mult bărbatului ori femeii care l-a căpătat, dar, ce e mai dureros, el strică și urmașilor pentru că, se moștenește.

Sifilisul nu se mulțumește cu atât, să pe omul care pe atunci când era holtei — ficior — și umblând în stânga și în dreapta, a luat un șancru tare și nelecundu-l i-a stricat sângele, dar omul cu sângele stricat de sifilis nu numai că va înnebuni — paralizie generală — va primi boală de inimă — aortită — ori va rămânea sec la pat — tabes — dar el nu va putea întemeia o familie sănătoasă. Așa nu odată se întâmplă că unele femei rămân gravide, dar tot cam în luna 3—4 a sarcinei pierd copil după copil. Caută ele vrăjitoare după vrăjitoare, mai dau de pomană și fac câte și mai câte, dar nu le vine în minte — pentru că nu știu — care ar putea fi pricina avorturilor repetate — pierderilor de copii.

Cauza pierderilor copiilor este în primul rând sifilisul.

Sifilisul, această boală nemiloasă, nu cruță pruncul nici în pântecul mamei lui, ba îl urmărește și după naștere în toată viața lui.

O femeie cu sifilis învechit, adică după ce a pierdut un număr oarecare de copii, are norocul s'au nenorocul de a naște și ea copii vii.

Are norocul pentru că își vede visul împlinit de a fi mamă; dar are și nenorocul de a se vedea mama unui nenorocit, pentru că rar sunt copii născuți din oameni cu sângele stric-

cat, cari să fie sănătoși și cu mintea întreagă, dacă bine înțeles bărbatul ori femeia bolnavă nu a făcut 3 ani de arândul injecții în contra sifilisului.

Alcoolismul, sifilisul și pe lângă acestea la orașele mari — între domni — morfina și cocaina — sunt rele cari rod zi cu zi și clipă de clipă vloga neamului, cum valul mării roade stânca. Să ne ferim de ele!

Dr. Ioan Frățilă

Camera Agricolă a județului Târn.-Mică, Blaj.

Concursul porumbului

Se aduce la cunoștința agricultorilor că Ministerul Agriculturii organizează și în anul acesta concursul porumbului, în scopul de a veni în ajutorul agricultorilor și a-i încuraja pe cei ce lucrează mai bine și obțin recolte mai mari.

Cei ce doresc a lua parte la concurs se vor înscrie până cel mai târziu la 1 Iunie crt. la Ocolul agricol respectiv, atrăgându-li-se atențiunea că pot să se înscrie toți cei ce cultivă cel puțin 1 ha. (aproape 2 jugăre) și cel mult 10 ha. (18 jug.).

Concursul se organizează pe Ocoale, unde, la o dată anume fixată și într'un cadru sărbătoresc, se vor distribui următoarele premii:

Premiul I 3000 Lei
Premiul II 2000 „
și 10 mențiuni à 500 „

Cei cari au reușit la plasă, adică la concursul ținut la Ocol, vor lua parte la concursul ce se va organiza pe județ, unde se vor distribui următoarele premii:

Premiul I 5000 Lei
Premiul II 4000 „
și 3 mențiuni à 2000 „

Agricultorii cultivatori de porumb cari se vor dovedi că au fost cei mai buni pe județ, vor lua parte la concursul național pe țară, care va avea loc la București, unde, în prezența frunțașilor Statului, se vor distribui următoarele premii:

2 premii I à 20.000 Lei
2 premii II à 15.000 „
2 premii III à 10.000 „
10 mențiuni à 5.000 „

Culturile celor înscriși vor fi controlate de către inginerii agronomi, cari vor da notele meritate precum și sfaturile necesare.

Rugăm cu insistență pe agricultorii județului nostru, să depună toată silința pentru ca județul să fie cât mai bine reprezentat. Ne dăm seama de greutatea ce le întâmpină plugarii din cauza timpului nepotrivit și a lipsei de porumb de sămânță timpuriu. Dar cu cât greutatea învinse vor fi mai mari, cu atât merită mai mare cinste acei, cari vor reuși să le învingă.

Ing. Agr. Ioan German

Poșta gazetelor

Onoftu Hărăstășan, Noșlac. Pentru a putea întemeia o cooperativă în satul D.-Voastră, adresați-vă cu o cerere recomandată Centrului Cooperatist al județului Alba, care vă va trimite statutele-tip și vă va da îndrumări, cum se întemeiază o cooperativă. Cereți să vi-se trimită în sat și un controlor cooperatist, care vă va da îndrumările chiar la fața locului.

Di Vlorel Tralan din Tiur este rugat, să se prezinte imediat la Redacție, altfel nu i-se va mai publica nici o poezie.

Pr. Gh. Bone Beiuș. Am primit aviz dela poșta din Beiuș, cu Nr. 3060/941, că s'au luat măsuri, ca ziarul să fie distribuit regulat pe adresa Episcopiei Rom. Unite din Beiuș. Vă rugăm, avizați-ne dacă de fapt le și primiți.

P. Giorgio Căllman Roma. Vă mulțumim pentru cuvintele de încurajare. Am dat poruncă administrației, să nu mai lege cu stoaară gazetele ce merg în Italia, ci nu-

mai cu o legătură de hârtie. Adresa nu o putem schimba până nu se găte stocul actual de adrese, că ne-ar costa prea mult.

Dni Gavril Todica, Geoagiu. Am primit scrisoarea rătăcită, după cum ați putut observa. „Patria“ nu a dat nici anul trecut, nici anul acesta nici o dividendă. V'am trimis din numerii în cari s'a publicat corespondența lui Al. Lupeanu-Melin câte 2 exemplare.

PRIMĂRIA COMUNEI PĂNADE

Nr. 683/1941.

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștința celor interesați că, în ziua de 15 Iunie 1941, ora 9, se va ține licitație publică cu oferte închise, pentru terminarea alor două sale, de învățământ: tâmplărie și tencuială.

Concurenții la licitare vor depune ofertele lor în termen, însoțite de un vadium de 5% din valoarea totală a valorii oferite.

Pănade, la 20 Mai 1941.

Poșta Jacob, primar. Ioachtm Vlad, notar.
55 (1-1)

CORPUL PORTĂREILOR TRIB. DUMBRĂVENI

No. 286/1940.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 1905/1940 a Judecătoriei mixte Dumbrăveni în favorul reclamantului Corneliu Glimbășanu avocat Dumbrăveni pentru încasarea creanței de 1436 lei bani și accesorii, se fixează termen de licitație pe ziua de 5 Iunie 1941 orele 3 p. m. la fața locului în comuna Sântioana la dom. urm. Nr. 138, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară un cazaș pentru fier rachi, un coteș pentru porci, o ladă de lemn și altele în valoare de 8900 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dumbrăveni, la 14 Mai 1941.

DRAGOȘ BURAC, portărel.

Nr. 251/1940

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 2432/1930 a Judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantei Banca Târnaveană s.a. Blaj repr. prin avocatul Dr. Emil Pascu pentru încasarea creanței de 17.462 lei, bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 6 Iunie 1941 orele 4 p. m. la fața locului în Cergăul Mare, la dom. urmărilor Nr. unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 5 vaci, 2 cai, 2 coșare, 2 porci și trei care fân, în valoare de 27.500 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dat în Blaj la 8 Maiu 1941

64 (1-1) Dragoș Burac portărel,

No. 51/1940

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 544/1940 a Judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Dr. Emil Pascu avocat pentru încasarea creanței de 1943 lei, bani și acc., se fixează termen de licitație pe ziua de 31 Maiu 1941 orele 4 p. m. la fața locului în Bălcaciu la dom. urmăritului No. C. 272 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 3 cai în valoare de 8000 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dat în Blaj la 7 Maiu 1941

63 (1-1) Dragoș Burac portărel,

No. 222/1940

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 2242/1940 a Judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantului Banca Târnaveană s. a. Blaj repr. prin avocatul Dr. Emil Pascu pentru încasarea creanței de 4576 lei, bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 3 Iunie 1941 orele 5 p. m. la fața locului în Sânmiclăuș, la dom. urmărilor unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 miel, 1 vacă, 1 scroafă, 2 viței și 2 hambare în val. de 7600 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dat în Blaj la 6 Maiu 1941

62 (1-1) Dragoș Burac portărel

Tipografia Seminarului Blaj.

Nr. 1141/1929.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 1500/1930 a Judecătoriei mixte Blaj, în favorul reclamantei Banca Târnaveană soc. a. Blaj, repr. prin avocatul Dr. Emil Pasau, pentru încasarea creanței de 10.745 lei bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 6 Iunie 1941 orele 3 p. m. la fața locului în Cergăul Mare, la domiciliul urmărilor unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 bivolițe și 40 feidere cucuruz în valoare de 9600 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Blaj, la 8 Mai 1941.

58 (1-1)

Dragoș Burac, portărel.

Nr. 221/1940.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 2243/1940 a Judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamantei Banca Târnaveană s. a. Blaj repr. prin avocatul Dr. Emil Pascu, pentru încasarea creanței de 10535 lei bani și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 3 Iunie 1941 orele 6 p. m. la fața locului în Sânmiclăuș, la domiciliul urmărilor unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 scroafe, 1 porc 1 cal și 2 vaci în valoare de 9500 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Blaj, la 6 Mai 1941.

59 (1-1)

Dragoș Burac, portărel.

Nr. 287/1940.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 2580/1940 a Judecătoriei mixte Blaj, în favorul reclamantei Banca Târnaveană s. a. Blaj, repr. prin avocatul Emil Pascu, pentru încasarea creanței de 3940 lei bani și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 3 Iunie 1941 orele 4 p. m. la fața locului în Sânmiclăuș la domiciliul urmărilor unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 3 boi, 2 porci, 2 coșere, 1 vițel, 1 teasc, 1 dulap, 1 credenț etc. în valoare de 46.200 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Blaj, la 6 Mai 1941.

60 (1-1)

Dragoș Burac, portărel.

Nr. 275/1940.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 2564/1940 a Judecătoriei mixte Blaj, în favorul reclamantei Banca Industrială s. a. Blaj, repr. prin avocatul Dr. Emil Pascu, pentru încasarea creanței de 7416 lei bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 4 Iunie 1941 ora 4 p. m. la fața locului în Tăuni la domiciliul urmărilor unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 scroafe, 1 porc 1 șură și 1 vacă în valoare de 23.000 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Blaj, la 6 Mai 1941.

61 (1-1)

Dragoș Burac, portărel.

Nr. G. 2253/1939.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 2253/1939 a Judecătoriei mixte Blaj, în favorul reclamantei Banca Târnaveană s. a. Blaj repr. prin avocatul Dr. Emil Pascu, pentru încasarea creanței de 5211 lei bani și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 2 Iunie 1941 orele 3 p. m. la fața locului în Tapu, la domiciliul urmărilor, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 vacă, 2 cai și 7 porci în valoare de 7000 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Blaj, la 6 Mai 1941.

65 (1-1)

Dragoș Burac, portărel.

Se caută un *Pentecostar Mare* cu litere cursive tipărit la Blaj. Ceice ar putea dispune de el, să binevoiască a ne scrie, pentru cât l-ar vinde.

Se caută cartea: *Dr. Simon: Instrucțiuni practice*. Ceice o au și vreau s'o vândă, să binevoiască a ne aviza.

În comuna Pănade, 6 km. de Blaj, se vând 12 Jug. de pământ arător, cu casa care are și un local de prăvălie.

57 (1-2)

BUNEA MIHAI